

Slimmer door je tekst

Studerend lezen is meer dan je ogen over een tekst laten gaan en hopen dat je er iets van onthoudt. Het lezen van een tekst is geen doel op zich.

Je leest een tekst om nieuwe leerstof te begrijpen of te kunnen toepassen, en dat in je brein te verweven met alles wat je al weet.

Dat vraagt om een actieve denkhouding tijdens het leesproces: je leest en je denkt tegelijkertijd na over wat je leest.

Zorg ervoor dat je beter, sneller en slimmer leest. Je leest dan **ACTIEF**:

- ▶ Achterhaal je doel.
- ▶ Concentreer je op je taak.
- ▶ Tackle de tekst.
- ▶ Interpreteer de informatie.
- ▶ Evalueer je leesproces.
- ▶ Formuleer je opbrengst.

Voordat je een tekst gaat lezen is het daarom altijd belangrijk om eerst zo goed mogelijk zicht te krijgen op het onderwerp en de hoofdgedachte. Tijdens het lezen zelf ben je actief aan het lezen: je stelt jezelf vragen en je probeert dat wat je leest te koppelen aan de kennis die je hierover al hebt. En ben je klaar met lezen, zorg dan dat je je leesproces evalueert. Wat ging goed en wat kan nog beter? Hoe ga je dat aanpakken?

WAT HEEFT ECHT WEINIG ZIN?

- ▶ Lange samenvattingen maken.
- ▶ Alle belangrijke zaken onderstrepen.
- ▶ De tekst vaker (passief) lezen.

WAT HEEFT JUIST WEL ZIN?

- ▶ Zet je hersens aan: voor, tijdens en na het lezen.
- ▶ Wees nieuwsgierig.
- ▶ Investeer tijd in het lezen zelf én in het verwerken van de nieuwe stof.

Twintig tips voor de slimme lezer

Gebaseerd op: P. Kirschner (2013). Top en Flop Leerstrategieën. <http://onderzoekonderwijs.net/2013/04/05/top-en-flop-leerstrategieen>

Voor het lezen

- ▶ Zorg voor weinig prikkels en afleiders.
- ▶ Hak de leesstof in stukken en lees niet alles in een keer.
- ▶ Bepaal je leesdoel: wat wil je bereiken door de tekst te lezen?
- ▶ Bepaal de tekstkenmerken (genre, doel schrijver, structuur).
- ▶ Denk eerst goed na wat je al over het onderwerp weet.
- ▶ Bedenk waarom het belangrijk is om over het onderwerp te lezen.
- ▶ Bedenk een aantal vragen waarop je antwoord hoopt te krijgen.

Tijdens het lezen

- ▶ Onderstreep wat je niet begrijpt. En zoek dit dan later uit.
- ▶ Visualiseer of probeer je een voorstelling te maken.
- ▶ Bedenk voorbeelden.
- ▶ Leg een relatie met andere teksten die je gelezen hebt.
- ▶ Maak een visuele structuur of een schema of tabel.
- ▶ Wees nieuwgierig: stel veel vragen bij de tekst.

Na het lezen

- ▶ Stel toetsvragen op.
- ▶ Schrijf op wat je geleerd hebt.
- ▶ Leg de stof in eigen woorden aan een leek uit (zonder vaktaal).
- ▶ Leg de stof in eigen woorden aan een professional uit (met vaktaal).
- ▶ Zoek moeilijke woorden en onbekende vaktaal op.
- ▶ Stel kritische vragen aan de schrijver.
- ▶ Evalueer je leesproces.

Voorbeeldvragen

Stel jezelf slimme vragen als je leest!

- ▶ Wat heeft wat ik net las, te maken met wat ik al weet?
- ▶ Wat heeft wat ik net las, te maken met wat in het vorige hoofdstuk stond?
- ▶ Wat zou er gebeuren als ...?
- ▶ Kan ik hierbij een voorbeeld uit mijn eigen leven bedenken?
- ▶ Waarom zou dit zo zijn?

VAARDIG MET LEZEN

- ▶ Bekijk youtu.be/kqxDBC7ZQt0
- ▶ Volg lezenhbo.mijnhva.nl
- ▶ Check [Taalwinkel.nl](https://taalwinkel.nl)